

Bydgoszcz, 29 lipca 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.4.11.2017

Pan
Jarosław Bochenek
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Rodzinie
w Toruniu

Szanowny Panie Dyrektorze,

w dniu 15 lipca 2019 r. do tut. Organu wpłynęło pismo OA.081.12.2019 z dnia 12 lipca 2019 r., stanowiące odpowiedź na zalecenia pokontrolne WPSW.III.9421.11.27.2017 z dnia 28 czerwca 2019 r., wydane w trybie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), po przeprowadzonej w 2017 r., kontroli problemowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu, zobowiązujące do realizacji wytycznych, określonych w czterdziestu pięciu punktach.

Analiza ww. pisma wykazała, iż zawiera ono informacje o wykonaniu trzech zaleceń pokontrolnych (pkt 3, pkt 5, pkt 30) oraz o działaniach planowanych do podjęcia w celu realizacji kolejnych trzydziestu dwóch zaleceń, tj. pkt 7-13, pkt 16-18, pkt 21-23, pkt 25-29, pkt 32-45.

W kontekście zaleceń określonych w pkt 1-2 jednostka kontrolowana złożyła wyjaśnienia zbieżne ze stanem faktycznym, opisanym w protokole kontroli. Dalej, w odniesieniu do wskazań określonych w punktach 14, 15, 19, 20, 31 wniesiono o uchylenie zaleceń, natomiast o ewentualne uchylenie zaleceń, wystąpiono w odniesieniu do wytycznych określonych w pkt 4, 6 i 24.

Wobec powyższego, po rozpatrzeniu złożonych wniosków, odnosząc się do zgłoszonych zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych, stosownie do art. 128 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, zwanej w dalszej treści „ustawą”, ustalam:

- 1. Podtrzymać zalecenie nr 4: „W formularzu sprawdzania MRPiPS-03 wykazywać kadre, realizującą zadania przypisane ustawą o pomocy społecznej miastu na prawach powiatu”.
Termin realizacji: na bieżąco, półroczne i roczne**
- 2. Zmienić brzmienie zalecenia nr 6: z „Prowadzić specjalistyczne poradnictwo, wynikające z art. 19 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i właściwie dokumentować realizację zadania” na „Prowadzić dokumentację realizacji zadania, wynikającego z art. 19 pkt 2 ustawy**

o pomocy społecznej w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie jego realizacji”.

Termin realizacji: na bieżąco

3. Zmienić brzmienie zalecenia nr 14 z: *„Prowadzić mieszkania chronione dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowe ośrodki wsparcia jako realizację zadania własnego powiatu, wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej”* na: *„Prowadzić powiatowe ośrodki wsparcia jako realizację zadania własnego powiatu, wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej”.*
Zmienić termin realizacji z: 31.01.2020 r. na 30.06.2020 r.
4. Podtrzymać zalecenie nr 15: *„Realizować zadanie określone w art. 19 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze przepis art. 112 a ustawy o pomocy społecznej”.*
Termin realizacji: 31.01.2020 r.
5. Podtrzymać zalecenie nr 19: *„Realizować zadanie własne powiatu, określone w art. 19 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzić dokumentację w tym zakresie”.*
Termin realizacji: na bieżąco
6. Zmienić brzmienie zalecenia nr 20 z: *„W celu realizacji zadania, określonego w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, polegającego na rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podjąć czynności, mające na celu dokonanie zmiany źródła finansowania, (z zadań własnych gminy na zadania własne powiatu), utrzymania ośrodka oraz kadry, przynajmniej jednego z prowadzonych ośrodków wsparcia oraz monitorować dalsze potrzeby w tym zakresie”*
na *„Monitorowanie potrzeb w zakresie infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w trybie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. W razie ewentualnych potrzeb aplikować o środki finansowe w ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat”.*
Zmienić termin realizacji z: 31.03.2020 r. na „wg potrzeb”
7. Podtrzymać zalecenie nr 24: *„Sklądać radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawiać wykaz potrzeb w zakresie pomocy w kontekście zadań własnych powiatu w myśl przepisu art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej”.*
Termin realizacji: raz w roku,
8. Podtrzymać zalecenie nr 31: *„Przestrzeganie właściwości miejscowej gminy w przypadku realizacji zadania określonego w art. 52 ustawy o pomocy społecznej”.*
Termin realizacji: bez zbędnej zwłoki

Uzasadnienie:

Ad. 1

Kontrola problemowa przeprowadzona w MOPR w Toruniu, zgodnie z upoważnieniem 553/2017 z 9 września 2017 r., obejmowała m. in. kompleksową realizację zadań własnych powiatu i zleconych powiatowi za okres 01.01-31.12.2016 r., określonych w ustawie.

Ustawa określa rodzaj zadań, które gmina (miasto) obowiązana jest realizować jako zadania własne oraz rodzaj zadań, które jako zadania własne obowiązany jest realizować powiat. Ponadto, gmina (miasto) jak również powiat wykonywać mogą zadania zlecone przez organy administracji rządowej i samorządowej. Zlecenie do wykonania gminie bądź powiatowi zadania z zakresu pomocy społecznej następuje z zapewnieniem środków finansowych na jego

realizację w formie dotacji celowej. Wynika z tego, że podział zadań na własne i zlecone ma szczególne znaczenie z punktu widzenia określenia źródła ich finansowania. Zadania własne jednostka samorządu terytorialnego finansuje z dochodów własnych ewentualnie z dotacji, podczas gdy, na realizację zadania zleconego jednostka otrzymuje środki finansowe z budżetu państwa w formie dotacji. A zatem, w przypadku miast na prawach powiatu zadania te realizuje ta sama jednostka, która występuje w podwójnej roli.

W art. 19 ustawy wskazano zadania własne powiatu, natomiast w art. 20 określono, jakie zadania z zakresu administracji rządowej, należą do realizacji powiatu.

Zdaniem zespołu inspektorów w sytuacji tak wyraźnego podziału zadań z pomocy społecznej oraz co za tym, idzie zróżnicowania sposobów i źródeł ich finansowania, celowe, a z punktu widzenia finansowego, wręcz konieczne, jest wyraźne oddzielenie tych zadań w strukturze organizacyjnej jednostki. Jednostka powinna formalnie uregulować, kto wykonuje jakie zadanie, i powinno to wynikać z jej struktury organizacyjnej i zakresu obowiązków poszczególnych jej pracowników.

Jako realizujących ww. zadania kontrolowane dyrektor MOPR wskazał w oświadczeniu z dnia 22 października 2017 r. (protokół nr 1 przyjęcia oświadczeń) 144 pracowników, spośród 223 osób wykazanych w sprawozdaniu rocznym MPiPS-03 za I-XII.2016, stanowiących na dzień 31.12.2016 r. kadrę jednostki kontrolowanej. Wskazani przez dyrektora MOPR pracownicy, reprezentowali wszystkie komórki organizacyjne MOPR, za wyjątkiem pionu świadczeń socjalnych.

Mimo zadań nałożonych na MOPR w Toruniu przepisem art. 112 ust. 2 ustawy, jednostka w formularzach sprawozdania MRPiPS-03, nie wykazała kadry realizującej zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie w mieście na prawach powiatu. Nie do przyjęcia jest argumentacja realizowania zadań ww. przez pracowników finansowanych z zadań własnych gminy.

W wyniku kontroli problemowej tut. Organ, w związku z art. 112 ust. 1 i 2 ustawy, zalecił zorganizować jednostkę kontrolowaną w sposób gwarantujący realizację zadań określonych w art. 19 i 20 ustawy, poprzez dostosowanie regulaminu organizacyjnego do zadań faktycznie nałożonych na MOPR w Toruniu i wdrożenie go poprzez dokonanie finansowego rozdziału zadań z zakresu pomocy społecznej. Wprowadzenie regulaminu w życie wymagało będzie dostosowania czynności służbowych pracowników z poszczególnych komórek organizacyjnych do zadań określonych nowym uregulowaniem organizacyjnym. Dlatego też, tut. Organ w kolejnym zaleceniu wskazał przypisać realizację zadań określonych w art. 19 i 20 ustawy, pracownikom, wykonującym pracę w ramach komórek organizacyjnych/samodzielnych stanowisk regulaminowo odpowiedzialnych za ich realizację. Wychodząc naprzeciw potrzebom jednostki kontrolowanej, Wojewoda Kujawsko-Pomorski poinstruował, iż **w przypadku**, gdy wystąpi sytuacja, że jednemu pracownikowi przypisane zostaną czynności służbowe zarówno z zadań gminy jak i powiatu, należy dokonać w zakresie czynności procentowego podziału czasu pracy pracownika. Zatem, Organ nie nakazał dokonać procentowego podziału czasu pracy pracowników, a jedynie zorganizować funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w sposób gwarantujący realizację obok zadań gminy także zadań własnych powiatu. Jednocześnie udzielił instruktażu w przypadkach szczególnych, o ile takie wystąpią.

Procentowy podział zadań pracowników nie jest zaleceniem, w przeciwieństwie do przypisania realizacji zadań określonych w art. 19 i 20 ustawy pracownikom, wykonującym pracę w ramach komórek organizacyjnych/samodzielnych stanowisk, odpowiedzialnych za ich realizację po wdrożeniu nowych uregulowań organizacyjnych.

Wskazać należy, że w przypadku procentowego podziału zadań istotne jest dokonanie finansowania, uwzględniającego rozdział zadań z zakresu pomocy społecznej, wyraźnie ustawowo wyodrębnionych.

Podtrzymując zalecenie nr 4, tut. Organ kieruje się objaśnieniami do formularza sprawozdawczego MRPiPS-03, które ustalają zasady wykazywania pracowników, w przypadku jednostek realizujących jednocześnie zadania gminy i powiatu. Objasnienia publikowane są corocznie na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Wobec powyższego, kadre realizującą zadania, wynikające z art. 19 i 20 ustawy należy wykazać, każdorazowo, w formularzu sprawozdawczym MRPiPS-03 *Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach*, w dziale 1 *Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej*, począwszy od wersu 5. Kolumna 1 i 2 ww. formularza sprawozdawczego wymaga wskazania liczby osób oraz odpowiednio w przeliczeniu na pełne etaty.

Przedmiotowe sprawozdanie stanowi część sprawozdania wojewódzkiego, którego celem jest rzetelne odzwierciedlenie m.in. danych z zakresu kadry pomocy społecznej, bowiem jest ono podstawą prognoz rządowych, a także analiz i programów na poziomie samorządu województwa.

Ponadto, zgodnie z art. 19 pkt 19 ustawy do zadań własnych powiatu należy utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. Zatem, bezwzględnie ustawodawca wymaga, odrębności finansowania kadry realizującej zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie w mieście na prawach powiatu.

Wobec powyższego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie uwzględnia zastrzeżeń w tym zakresie i podtrzymuje zalecenie.

Ad 2.

W myśl przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092), zespół inspektorów ustala stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych podczas czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej. Dowodami są w szczególności dokumenty oraz ustne lub pisemne wyjaśnienia i oświadczenia. Zgodnie z treścią § 13 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien przedstawić na żądanie zespołu inspektorów informacje, dokumenty i dane dotyczące przedmiotu kontroli, udzielić zespołowi inspektorów ustnych lub pisemnych wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą, sporządzić uwierzytelnione odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawień i danych niezbędnych do kontroli.

Przedłożone w toku czynności kontrolnych dowody, oświadczenia w przeważającej mierze wskazywały na realizowanie specjalistycznego poradnictwa w trybie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2019 r. poz. 1111, 924) jako praca z rodziną.

Ponadto, zakresy czynności pracowników wykazanych przez dyrektora MOPR do realizacji zadania nie zawierały rozdzielenia ww. zadania na przedmiotowe ustawy. Także zadania regulaminowe działu pomocy rodzinie i dziecku, do którego przypisano zadanie nie były jednoznaczne w tym zakresie.

W zaakceptowanym przez kierownika jednostki kontrolowanej w dniu 8 kwietnia 2019 r., protokole kontroli, w zakresie realizacji zadania określonego, w art. 19 pkt 2 ustawy, zespół inspektorów zapisał „w okresie kontrolowanym, MOPR udzielał pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, jednakże ze względu na przypisanie ww. czynności głównie do zadań pracowników działu pomocy rodzinie i dziecku i prowadzenie jednej dokumentacji, kontrolujący nie są w stanie stwierdzić, czy omawiana forma pomocy udzielana była w ramach ustawy, czy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” (pkt 7.3.2 wniosku a. – str. 30).

Kontrola zadania, wynikającego z art. 19 pkt 2 ustawy, tj. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, określonego w art. 46 ustawy, wykazała iż nie było ono w rzeczywistości realizowane przez radców prawnych. Kontrola wykazała, iż radcowie prawni (3 osoby tworzące ww. zespół) w myśl § 21 pkt 8 regulaminu organizacyjnego, udzielali informacji o przepisach prawnych. Na potwierdzenie ww. faktu, kontrolującym przedłożono rejestr chronologicznie odnotowanych datami, 114 porad prawnych zrealizowanych w 2016 r. Rejestr nie był poparty inną dokumentacją wykazującą, iż osoby w nim wykazane zgłosiły się do Zespołu Interwencji Kryzysowej, o świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w omawianym przypadku prawnego.

Tylko do Zespołu Interwencji Kryzysowej, działającego w ramach Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku MOPR, mogły zwrócić się osoby o świadczenie takiej formy pomocy. Zgodnie z Rejestrem Jednostek Specjalistycznego Poradnictwa, opublikowanym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego dnia 30 czerwca 2016 r. (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom poz. 2189) specjalistyczne poradnictwo w MOPR w Toruniu realizowane było w Dziale Pomocy Rodzinie i Dziecku – Zespół Interwencji Kryzysowej, jako jedynej komórce organizacyjnej ww. ośrodka, wykazanej w ww. rejestrze pod poz. 5. Nie mógł to być nawet istniejący w strukturze organizacyjnej MOPR w Toruniu Zespół Specjalistycznego Poradnictwa, gdyż takiego nie wykazano w ww. rejestrze, który mimo corocznej aktualizacji od 2015 r. nie uległ zmianie na wniosek MOPR, gdyż takowy nie został złożony do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

Wobec powyższego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zmienia treść zalecenia nr 6 w brzmieniu: „Prowadzić specjalistyczne poradnictwo, wynikające z art. 19 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i właściwie dokumentować realizację zadania” na zalecenie w brzmieniu: „Prowadzić dokumentację realizacji zadania, wynikającego z art. 19 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie jego realizacji”. Termin realizacji pozostaje bez zmian. Zdaniem tut. Organu, wprowadzenie zalecanej zmiany organizacji jednostki kontrolowanej umożliwi wdrożenie przedmiotowego zalecenia.

Ponadto, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostki kontrolowanej, tut. Organ wskazuje, iż poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania profilaktyki i terapii. Natomiast poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo specjalistyczne jest niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej mającym charakter usługi publicznoprawnej, której istota polega, jak sama nazwa wskazuje, na udzieleniu porady. Porada jest informacją kierunkową sformułowaną przez organ pomocy społecznej (osobę upoważnioną). Porada należy do twierdzeń oznajmujących, jednakże

od informacji różni ją zamiar wywołania oznaczonego rezultatu w postaci poprawy sytuacji bytowej osoby lub rodziny, które korzystają z tego rodzaju świadczenia. Porada musi mieć dwa strukturalne elementy przekaz wiedzy profesjonalnej (specjalistycznej) oraz wykazanie zrozumiałego dla zainteresowanego, związku przyczynowego między treścią przekazu, a możliwością poprawy sytuacji życiowej osoby z wykorzystaniem tej wiedzy.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 ustawy, udzielanie świadczeń w postaci poradnictwa nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Trudność życiowa uprawnia do usług poradnictwa, jeżeli organ ustali i wykaże, że bez udzielenia świadczenia z pomocy społecznej tej postaci osoba lub rodzina nie rozwiążą swoich problemów, a sama usługa poradnictwa obiektywnie jest w stanie ją usunąć.

Dokumentowanie realizacji wyżej określonych czynności, podejmowanych w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości winno odzwierciedlać rodzaj świadczonego poradnictwa i jego zakres.

Ad. 3

W zastrzeżeniach do zaleceń pokontrolnych, kierownik jednostki kontrolowanej, wniósł o uchylenie zalecenia. Zdaniem MOPR w Toruniu, wolą ustawodawcy, przepis art. 19 pkt 11 ustawy dotyczy powiatu ziemskiego, obejmującego swym zakresem więcej niż jedną gminę.

W myśl przepisu art. 17 ust. 1 pkt 12 do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z treścią art. 19 pkt 11 ustawy do zadań własnych powiatu należy prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tut. Organ nie uwzględnia argumentacji wskazującej, że „w sytuacji, gdy to samo zadanie z zakresu pomocy społecznej zostało przypisane zarówno gminie, jak i powiatowi, to o.p.s. w mieście na prawach powiatu realizuje je jako zadanie gminy”. Miasto na prawach powiatu jest gminą wykonującą zadania powiatu, zatem nie można rozszerzać interpretacji, że ten rozdział zadań zastosował ustawodawca w ustawie na potrzeby wyraźnego rozdziału zadań między ops i pcpr, a nie na potrzeby ops w miastach na prawach powiatu.

Tut. Organ podziela stanowisko wnoszącego zastrzeżenia w części, dotyczącej prowadzenia mieszkań chronionych w trybie art. 19 pkt 11 ustawy, uwzględniając częściowo wniosek o uchylenie zalecenia pokontrolnego.

Biorąc pod uwagę powyższe, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zmienia treść zalecenia w brzmieniu „*Prowadzić mieszkania chronione dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowe ośrodki wsparcia jako realizację zadania własnego powiatu, wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej*” na: „*Prowadzić powiatowe ośrodki wsparcia jako realizację zadania własnego powiatu, wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej*”. Zauważyć należy, iż ww. przepis prawa wyklucza środowiskowe domy samopomocy i inne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Znowelizowaną w ubiegłym roku definicję ośrodka wsparcia zawiera art. 51 ust 4 i 5 ustawy. Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Polityki Senioralnej w MRPiPS z dnia 29 stycznia 2019 r. zarówno Dzielne Domy „Senior+” jak i Kluby „Senior+” są ośrodkami wsparcia zgodnie z art. 51 ust. 4 ustawy.

Jednocześnie zmienia się termin realizacji ww. zalecenia z: 31.01.2020 r. na 30.06.2020 r.

Ad. 4

W zastrzeżeniach do zaleceń pokontrolnych, kierownik jednostki kontrolowanej, wniósł o „ewentualne uchylenie zalecenia”, jednocześnie informując, że Gmina Miasta Torunia przeanalizuje możliwości organizacyjne i finansowe, aby zrealizować zalecenie w brzmieniu: „Realizować zadanie określone w art. 19 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze przepis art. 112 a ustawy o pomocy społecznej”. Jednocześnie dyrektor MOPR wskazał, iż *„zgodnie z art. 15 pkt 1 i art. 36 pkt 2 lit. h ustawy, interwencja jest świadczeniem z pomocy społecznej, do którego przyznawania zobligowany jest o.p.s. w miarę potrzeb osób wymagających tej formy wsparcia”*.

Tut. Organ nie podziela przytoczonej argumentacji. Interwencja kryzysowa jest świadczeniem niepieniężnym pomocy społecznej, realizowanym wyłącznie przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Zgodnie z przepisem art. 47 ust. 2 ustawy, w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb, poradnictwa socjalnego i prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Stosunkowo krótki okres udzielania tego rodzaju wsparcia, ma ułatwiać osiągnięcie celu interwencji kryzysowej. Z uwagi na obowiązek nałożony art. 19 pkt 11 i 12, powiat zobowiązany jest do zapewnienia schronienia osobom, które w wyniku zdarzenia losowego znalazły się w trudnej sytuacji rodzinnej lub doświadczają trudnych przeżyć osobistych. Do realizacji tego zadania niezbędne jest zapewnienie miejsc np. w hostelach interwencji kryzysowej.

Kontrola problemowa wykazała, iż MOPR w Toruniu, podejmował działania w ramach interwencji kryzysowej oraz dysponował 32 miejscami, przeznaczonymi dla osób korzystających ze schronienia z powodu sytuacji kryzysowej. Zatem, nie postawiono zarzutu braku podejmowania działań w omawianym zakresie, a stwierdzono nieprawidłowość, iż są one realizowane ze środków przeznaczonych na zadania własne gminy i za pośrednictwem kadry finansowanej z zadań własnych gminy.

Wobec powyższego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie uwzględnia zastrzeżeń w tym zakresie i podtrzymuje zalecenie. Zdaniem tut. Organu, wprowadzenie zalecanej zmiany organizacji jednostki kontrolowanej umożliwi sprawną realizację przedmiotowego zalecenia.

Ad. 5

Przepisem art. 19 pkt 16 ustawodawca zobowiązał powiat do podejmowania innych działań, wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym do tworzenia i realizacji programów osłonowych. Natomiast do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy, w myśl art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy, podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Zgodnie z przyjętym, ustawowym podziałem zadań między gminą i powiatem, inny przedmiot działalności w zakresie pomocy społecznej leży po stronie gminy, a inny w kompetencjach powiatu. Zadania powiatu, w przeciwieństwie do gminy, nie polegają na przyznawaniu i wypłacaniu podstawowych świadczeń pieniężnych z tytułu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, alkoholizmu i narkomanii, długotrwałej lub ciężkiej choroby, a także bezradności w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych, ani też na pracy socjalnej, której poza szczególnymi przypadkami wynikającymi z art. 19 pkt 6-8 ustawy, powiaty nie są zobowiązane prowadzić.

Tym samym, inny winien być zakres podejmowanych działań, w celu realizacji zadania określonego w art. 19 pkt 16 ustawy i inne potrzeby, winny być rozeznane w myśl art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy. Nadmienić należy, iż w przypadku zadań własnych gminy, w przeciwieństwie do zadań własnych powiatu, dokonano podziału na obligatoryjne i nieobowiązkowe. Gmina w szczególności została zobowiązana do realizacji w pierwszej kolejności 20 zadań określonych w art. 17 ust. 1 ustawy.

W przypadku miast na prawach powiatu, zadania ustawowe realizuje ta sama jednostka, na tym samym terenie, która występuje w podwójnej roli. W ślad za wyraźnym rozdzieleniem w ustawie, mocą przepisów bezwzględnie obowiązujących, poszczególnych zadań realizowanych przez określone jednostki samorządu terytorialnego, idzie odmienny sposób ich finansowania.

Tut. Organ nie uwzględnia wykładni wskazanej w zastrzeżeniach do zaleceń pokontrolnych w brzmieniu: *„w sytuacji, gdy to samo zadanie z zakresu pomocy społecznej zostało przypisane zarówno gminie jak i powiatowi, to o.p.s. w mieście na prawach powiatu realizuje je jako zadanie gminy. To zapobiega w oczywisty sposób, nieuzasadnionemu, niepotrzebnemu powielaniu wykonywania tych samych zadań. Ten rozdział zadań zastosował ustawodawca w ustawie o pomocy społecznej na potrzeby wyraźnego rozdziału zadań między o.p.s. i p.c.p.r., a nie na potrzeby ośrodków pomocy społecznej/pomocy rodzinie w miastach na prawach powiatu. Nadal bowiem jednak takie miasto pozostaje gminą, a jedynie działa też na prawach powiatu, wykonując dodatkowe zadania, których nie ma w zakresie działania gminy”*.

Realizowane w okresie kontrolowanym działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb, nie były finansowane z zadań własnych powiatu, choć niektóre z nich zakresem przedmiotowym wpisane były w zadania własne powiatu.

Wobec powyższego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski podtrzymuje zalecenie.

Ad. 6

Wojewoda Kujawsko-Pomorski uwzględnia zgłoszone zastrzeżenia, w ten sposób, iż dokonuje zmiany brzmienia przedmiotowego zalecenia pokontrolnego z *„W celu realizacji zadania, określonego w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, polegającego na rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podjęć czynności, mające na celu dokonanie zmiany źródła finansowania, (z zadań własnych gminy na zadania własne powiatu), utrzymania ośrodka oraz kadry, przynajmniej jednego z prowadzonych ośrodków wsparcia oraz monitorować dalsze potrzeby w tym zakresie”* na *„Monitorowanie potrzeb w zakresie infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w trybie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. W razie ewentualnych potrzeb aplikować o środki finansowe w ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat”*. Jednocześnie zmianie ulega termin realizacji z: 31.03.2020 r. na „wg potrzeb”.

Zgodnie z treścią art. 51c ust. 1 ustawy, jednostka samorządu terytorialnego może, w uzgodnieniu z wojewodą, utworzyć ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uruchomić nowe miejsca w takim ośrodku, z uwzględnieniem możliwości ich sfinansowania ze środków budżetu państwa.

Nadmieniam, iż zgodnie z przyjętą polityką państwa w zakresie rozwoju sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nowe środowiskowe domy samopomocy bez względu na ich zasięg (gminny lub powiatowy) są przewidywane w pierwszej kolejności w powiatach, na terenie których nie funkcjonuje żaden środowiskowy dom samopomocy, albo na terenach, na których występują większe skupiska osób z zaburzeniami psychicznymi, a obecna infrastruktura nie zabezpiecza potrzeb.

Ad. 7

Wojewoda Kujawsko-Pomorski, zgodnie ze stanowiskiem przywołanym w niniejszej odpowiedzi na zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych, nie uwzględnia zastrzeżeń do zalecenia. Oczywiście jest, iż dyrektor MOPR w Toruniu, realizując zadania pomocy społecznej w zakresie miasta na prawach powiatu, zobligowany jest do corocznego składania sprawozdania z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawiania wykazu potrzeb w zakresie pomocy, w kontekście zadań własnych powiatu, w myśl przepisu art. 112 ust. 12 ustawy. Rada miasta na podstawie wykazu potrzeb opracowuje i wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

Motywowanie, wniosku o ewentualne uchylenie zalecenia, faktem składania przez dyrektora MOPR, sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy w trybie art. 110 ust 9 ustawy, jako tożsamego z art. 112 ust. 12 ustawy, jest nielogiczne i dowodzi niezrozumienia specyfiki zadań powiatowego centrum pomocy rodzinie w mieście na prawach powiatu.

Nadmieniam, że ustawa określa rodzaj zadań, które gmina (miasto) obowiązana jest realizować jako zadania własne oraz rodzaj zadań, które jako zadania własne obowiązany jest realizować powiat. Ponadto, gmina (miasto), jak również powiat mają przypisane do wykonywania zadania zlecone przez organy administracji rządowej. Podział zadań na własne i zlecone ma szczególne znaczenie z punktu widzenia określenia źródła ich finansowania. Zarówno gmina jak i powiat przygotowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, z tym że w przypadku gminy szczególny nacisk położony jest na programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Natomiast w przypadku powiatu strategia musi być rozszerzona m. in. o wspieranie osób niepełnosprawnych. Takie samo postępowanie jest w przypadku przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej, którą przygotowuje zarówno gmina jak i powiat. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Zatem, MOPR w Toruniu, wykazywać musi zasoby w ramach gminy, jak i w ramach powiatu. W przypadku dyrektora MOPR w Toruniu analogicznego postępowania wymaga jednoczesna realizacja zadania określonego w art. 110 ust. 9 i 112 ust. 12 ustawy, tj. sporządzania sprawozdawczości z działalności jednostki kierowanej i przedstawiania wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe, Wojewoda Kujawsko-Pomorski podtrzymuje zalecenie.

Jednocześnie tut. Organ wskazuje, iż do zadań wojewody w trybie art. 22 pkt 8 ustawy, należy m. in. nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym jakością działalności jednostek organizacyjnych społecznej. Zatem, służby wojewody nie są uprawnione do prowadzenia szkoleń, czy instruktaży, w zakresie sposobu właściwego dokumentowania nałożonych zadań. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostki

kontrolowanej, zaleca się dokumentowanie realizacji zadania w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie jego realizacji.

Ad. 8

Rodzinny dom pomocy jest ogniwem pośrednim pomiędzy tradycyjną usługą opiekuńczą świadczoną w miejscu zamieszkania, a całodobową placówką specjalistycznego wsparcia jaką jest dom pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 i 2 ustawy, w przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osoba wymagająca, z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób, może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy. Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie.

Zespół inspektorów na stronie 70 protokołu wskazał, iż „właściwą do kierowania do rodzinnego domu pomocy jest gmina na terenie której usytuowany jest rodzinny dom pomocy. Zgodnie z zasadą, mającą oparcie w przepisach ustawy o samorządzie gminnym gmina realizuje swoje zadania ustawowe na swoim terytorium”. W myśl art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) mówiąc o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.

Analizując przedmiotowe zagadnienie posiłekowano się wyjaśnieniami Pani Krystyny Wyrwickiej, Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej zawartymi w piśmie DPS.I.5111.230.2017 z dnia 6 lutego 2018 r., w których wskazuje, iż sytuacja, w której domy usytuowane są na terenie gminy, która z nich nie korzysta przy rozpatrywaniu wniosków swoich mieszkańców, a które działają na wyłączne potrzeby zupełnie innej gminy nie jest właściwa. Taka praktyka może w późniejszym czasie rodzić wątpliwości odnośnie ustalenia gminy właściwej dla osób przebywających w takim domu, czy stają się oni mieszkańcami tej gminy na terenie, której funkcjonuje placówka, czy też nadal gminą właściwą będzie gmina, która przyznała świadczenie. Również wątpliwości powstają w zakresie efektywnego i skutecznego przeprowadzania nadzoru, o którym mowa w § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy (Dz. U. z 2012 poz. 719).

Ponadto wskazać należy, iż ustawodawca w uzasadnieniu do rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy wskazał, iż „tworzenie rodzinnych domów pomocy ma być również alternatywną formą pomocy dla osób starszych lub niepełnosprawnych, które nie chcą opuszczać swojego miejsca zamieszkania przenosząc się do często odległego domu pomocy społecznej”.

Takie stanowisko ministerstwo wskazało również w sprawie prowadzonej przez WSA w Warszawie (sygn. akt: I Sa/Wa 993/15). Ministerstwo powtórzyło, iż zasadą jest, że jeżeli gmina dokona wyboru świadczenia usług opiekuńczych w formie rodzinnego domu pomocy, to usługi będą świadczone na jej terenie, a nie na terenie innej gminy. Jest możliwe realizowanie zadania prowadzenia usług opiekuńczych w formie rodzinnego domu pomocy również na potrzeby innych gmin, jednak wymaga to uprzedniego zawarcia porozumienia administracyjnoprawnego pomiędzy gminami.

Dodatkowo pragnę wskazać, iż prowadzone są prace legislacyjne do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 6 czerwca 2019 r. (druk RPU VIII, poz. 3524), w którym w art. 52 dodaje się ust. 2a

w brzmieniu: „rodzinny dom pomocy jest prowadzony na podstawie umowy zawartej przez osobę fizyczną albo organizację pożytku publicznego z gminą właściwą na miejsce położenia rodzinnego domu pomocy”. Ponadto w rządowym projekcie ustawy zawarto art. 3, który stanowi, iż „umowy dotyczące prowadzenia rodzinnych domów pomocy zawarte przez osoby fizyczne albo organizacje pożytku publicznego z gminami przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do czasu w nich określonego, jednak nie dłużej niż przez okres dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”. W uzasadnieniu projektu wskazano, iż zmiana w art. 52 ustawy poprzez dodanie ust. 2a, zgodnie z którym rodzinny dom pomocy jest prowadzony na podstawie umowy zawartej przez osobę fizyczną albo organizację pożytku publicznego z gminą właściwą ze względu na miejsce położenia rodzinnego domu pomocy ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących prowadzenia rodzinnego domu pomocy. Dalej wskazano, iż jest to przepis analogiczny do przepisu § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy, w którym wyrażona jest możliwość prowadzenia rodzinnego domu pomocy jedynie na podstawie umowy z gminą właściwą dla miejsca położenia domu, tak aby uniknąć istniejących wątpliwości w zakresie braku możliwości prowadzenia tej formy usług bez umowy z gminą.

MOPR w Toruniu w zastrzeżeniach do zaleceń pokontrolnych wskazał, iż nie zgadza się z ustaleniami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, iż „osoby umieszczone w rodzinnych domach pomocy stały się mieszkańcami gminy Lubicz”. Swoje stanowisko MOPR uzasadnił następująco: „Zgodnie z art. 25 kc miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Tymczasem, pobyt osób korzystających z usług opiekuńczych i bytowych świadczonych w formie rodzinnego domu pomocy jest czasowy, na okres obowiązywania umowy zawartej z przedsiębiorcą świadczącym te usługi. W tym miejscu wskazać należy, że MOPR w Toruniu, po zakończeniu okresu przystosowawczego, wydał decyzje administracyjne w sprawie przyznania usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy na czas określony, (...).W konsekwencji powyższego, na co należy zwrócić uwagę, osoby korzystające z usług opiekuńczych i bytowych w rodzinnym domu pomocy nie zostały w ogóle przemeldowane poza teren Gminy Miasta Torunia. Zatem, osoby korzystające z usług opiekuńczych i bytowych, świadczonych w formie rodzinnego domu pomocy przebywają na terenie gminy Lubicz, tylko na okres świadczonych im usług”.

Tut. Organ wskazuje, iż zgodnie z treścią § 7 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy, decyzja w sprawie skierowania do rodzinnego domu pomocy na pobyt okresowy jest wydawana na okres przystosowawczy trwający nie krócej niż 3 miesiące. Po zakończeniu okresu przystosowawczego, o którym mowa w ust. 3, wydaje się decyzję w sprawie skierowania do rodzinnego domu pomocy na pobyt stały.

Również, Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w ww. piśmie z dnia 6 lutego 2018 r., wskazał, iż wydawanie decyzji o skierowaniu do rodzinnego domu pomocy na pobyt czasowy nie powinno odpowiadać czasowi obowiązywania umowy na prowadzenie ww. domu. Są to dwie odrębne kwestie: czas na jaki zawarta jest umowa na prowadzenie rodzinnego domu pomocy i czas na jaki dana osoba zostaje skierowana do rodzinnego domu pomocy. Osoba skierowana do rodzinnego domu pomocy po okresie przystosowawczym jest kierowana na pobyt stały, tak więc to gmina powinna zapewnić ciągłość dalszego świadczenia usług, po wygaśnięciu umowy z podmiotem prowadzącym dany rodzinny dom pomocy. Inne postępowanie klóci się z ideą świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta,

w tym przypadku w instytucjonalnej formie tej usługi. Zatem, usytuowanie rodzinnych domów pomocy poza terenem miejsca zamieszkania, zdaniem tut. Organu jest nieprawidłowe.

Ponadto, wskazać należy iż zgodnie z art. 27 ust 1. ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2018 r., poz. 1382 z późn. zm.) „Obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca”. W ust. 2 wskazano, iż „Równocześnie można mieć jedno miejsce pobytu stałego i jedno miejsce pobytu czasowego”. Biorąc pod uwagę treść przepisów mówiących o zameldowaniu należy wnioskować, że mieszkańcy rodzinnych domów pomocy przebywający w nich przez dłuższy okres czasu powinni zostać zameldowani choćby na pobyt czasowy.

Ponadto, Kodeks Cywilny w art. 28 stanowi, iż można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania. Miejsce zamieszkania, podobnie jak imię, nazwisko czy miejsce urodzenia, jest jednym z elementów identyfikujących osobę fizyczną. To istotna informacja z wielu punktów prawniczego widzenia – miejsce zamieszkania związane jest bowiem z doręczaniem pism, ustalaniem właściwości miejscowej sądu czy z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego. Miejsce zamieszkania nie jest równoznaczne z zameldowaniem.

Jednocześnie wskazuję, iż według danych MRPiPS umieszczonych na stronie internetowej na dzień 31 grudnia 2017 r. na terenie polski funkcjonowały 33 rodzinne domy pomocy, w tym: w 14 przypadkach podmiotem prowadzącym była gmina, a w 19 – inny podmiot prowadzący.

Wobec powyższego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, nie uwzględnia zastrzeżeń i podtrzymuje bez zmian zalecenie nr 31, w brzmieniu „Przestrzeganie właściwości miejscowej gminy, w przypadku realizacji zadania określonego w art. 52 ustawy o pomocy społecznej”.

Jednocześnie, Wojewoda Kujawsko-Pomorski podtrzymuje ocenę kontrolowanego wycinka działalności MOPR w Toruniu, określoną jako negatywną.

Miasto na prawach powiatu jest „szczególnym” rodzajem jednostki samorządu terytorialnego, ponieważ łączy zadania obu jednostek samorządowych, ale dalej podział zadań występuje i powinien być widoczny w strukturze organizacyjnej jednostki. W MOPR w Toruniu podział zadań na zadania własne gminy i zadania własne powiatu, realizowane przez ten Ośrodek, powinien być odzwierciedlony w strukturze organizacyjnej jednostki. Powoduje to przejrzystość procesu realizacji zadań i daje możliwość realnej kontroli sposobu ich wykonania (co ma szczególne znaczenie w przypadku zadań zleconych z zakresu administracji rządowej).

Kontrola wykazała, iż w regulaminie organizacyjnym jednostka kontrolowana nie uwzględniła zadań powiatu do realizacji oraz nie realizowała zadań przypisanych miastu na prawach powiatu szczegółowo omówionych w protokole kontroli (spośród 15 zadań wynikających z art. 19 ustawy udokumentowano realizację tylko 4). W okresie kontrolowanym MOPR w Toruniu nie realizował zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Jednostka kontrolowana na posiadała wyodrębnionej kadry realizującej zadania własne powiatu oraz nie zapewniała wynagrodzeń pracownikom, w myśl przepisu art. 19 pkt 19 ustawy. Kontrolowane, w zakresie zadań własnych gminy, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy także oceniono w okresie kontrolowanym negatywnie.

Niezależnie od powyższego, tut. Organ ponownie wskazuje, iż wymogi kwalifikacyjne

dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, określone zostały w art. 122 ust. 1 ustawy, który stanowi: „Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej”.

Przywołany powyżej przepis prawa wymaga, od osoby kierującej jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, stosownych kwalifikacji i bezwzględnego spełnienia określonych warunków.

Zgodnie ze stanowiskiem tut. Organu, wymogi te - w braku odmienniej regulacji - obowiązują również w chwili powierzenia stanowiska danej osobie. W przeciwnym razie dochodziłoby do sytuacji zatrudniania na takich stanowiskach osób nie spełniających kryteriów ustawowych, co stanowi naruszenie prawa, w kwestiach uznanych przez ustawodawcę za niezbędne. Wymóg ten dotyczy osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a zatem odnieść go należy także do zastępców kierowników, bez względu na zakres czynności. Jest to bowiem wymóg ustawowy, niezależny od woli organu czy przełożonego. Powyższe wymogi spełniać należy w momencie ubiegania się o stanowisko, a najpóźniej w dniu zatrudnienia na stanowisku kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Na podstawie przedstawionej, w toku czynności kontrolnych, dokumentacji, ustalono, iż obecny zastępca dyrektora MOPR w Toruniu, ani w momencie obejmowania w 2016 r. stanowiska zastępcy dyrektora MOPR, ani na żadnym etapie czynności kontrolnych prowadzonych w jednostce, nie spełniał wymogów ustawowych, zarówno w zakresie stażu pracy, jak i specjalizacji.

Odnosząc się do adnotacji, dotyczącej realizacji zalecenia pokontrolnego, zawartego w pkt 11 w brzmieniu: „prowadzić właściwą dokumentację realizacji zadania, określonego w art. 19 ust. 7 ustawy”, tut. Organ wskazuje, iż sposób dokumentowania winien odzwierciedlać podejmowane czynności w zakresie jego realizacji.

Jak zapisano w protokole kontroli, zespołowi inspektorów nie przedłożono dokumentacji z podejmowanych czynności, wskazanych przez dyrektora MOPR w Toruniu w protokole nr 12 przyjęcia oświadczeń z dnia 12.10.2017 r. w sprawie realizacji przedmiotowego zadania. Jedynymi dokumentami przedłożonymi kontrolującym w tym zakresie były: umowa zawarta w dniu 13.11.2015 r. pomiędzy Grupą Inicjatywną złożoną m.in. z pracowników MOPR a Gminą Miasto Toruń o wykonanie inicjatywy lokalnej „Spotkanie wigilijne mieszkańców mieszkań chronionych przy ul. Skłodowskiej-Curie na kwotę 1460 zł oraz wnioski realizacji inicjatywy lokalnej „Uroczysta Wigilia Bożego Narodzenia dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej z toruńskich mieszkań chronionych w dniu 16.12.2016 r.” wraz z pismem z dnia 27.07.2016 r. skierowanym do Dyrektora Wydziału Promocji Urzędu Miasta Torunia o rezygnacji z realizacji ww. zadania.

Z powodu braku innej dokumentacji zespół inspektorów nie mógł zbadać realizacji zadania, co zapisano we wnioskach pkt 7.3.4 protokołu następująco: „nie udokumentowano realizacji zadania w okresie kontrolowanym – nie przedłożono dokumentacji z podejmowanych czynności wskazanych przez dyrektora MOPR, świadczących o realizacji zadania”. Kierownik jednostki kontrolującej podpisał protokół wraz ze zmianami w dniu 8 kwietnia 2019 r. Nie zgłosił przed tym, zastrzeżeń do ustaleń zespołu inspektorów, w tym zakresie. Zatem, niezgodnym ze stanem faktycznym, a tym samym niezrozumiałym dla tut. Organu, jest stwierdzenie zawarte w zastrzeżeniach do zaleceń pokontrolnych, w brzmieniu: „w trakcie postępowania kontrolnego udostępnione zostały akta prowadzonych spraw, które zawierały liczne adnotacje, notatki służbowe i wyjaśnienia świadczące o prawidłowym realizowaniu

zadania na podstawie art. 19 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej. W powyższym jednak zakresie osoby kontrolujące nie ustosunkowały się do zabranego materiału dowodowego”.

Tut. Organ, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostki kontrolowanej w zakresie dokumentowania realizacji zadania, określonego w art. 19 pkt 13 ustawy, tj.: „do zadań własnych powiatu należy udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach”, wskazuje iż najwłaściwsze będzie odnotowywanie podejmowanych czynności, m.in. w prowadzonej dokumentacji klienta oraz prowadzenie rejestru realizacji zadania ze wskazaniem ogólnego zakresu informacji o prawach i uprawnieniach, daty udzielenia informacji i danych pracownika, który niniejszego dokonał. Zaznaczyć należy, iż jest to zadanie własne powiatu, zatem pracownik realizujący zadanie winien otrzymywać wynagrodzenie za jego realizację ze środków zadań własnych powiatu. Kluczowym, w tym zakresie jest dokonanie właściwego rozdziału zadań poprzez przeorganizowanie jednostki kontrolowanej.

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej:

1. w przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków,
2. w przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w pkt 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń,

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
Józef Ramlau
Wicewojewoda

Otrzymują:

1. Adresat
ul. Konstytucji 3-Maja 40c, 87-100 Toruń
2. Pan Michał Zaleski
Prezydent Miasta Torunia
ul. Wały gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń
3. A/a